

KOMJÁTHY KÖNYVELÉS

ÜZLETI MAGAZIN

2022. JANUÁR | 1. SZÁM

RÖVID ÖSSZEFOGLALÓ

Adóváltozások 2022

A tartalomból

Személyi jövedelemadó	3
1. Az szja mértéke	3
2. 25 év alattiak kedvezménye	3
3. Személyi kedvezmény	3
4. Első házások kedvezménye	3
5. Családi kedvezmény	3
6. Egyéni vállalkozó	3
7. Mezőgazdasági őstermelő	3
8. Átalányadózás	4
KIVA	4
KATA	5
TAO	5
ÁFA	6
Minimálbér	7
Járulékok	7
Egyéb adók, eljárási szabályok	9
Helyi adók	9
Számviteli törvény	9

Összefoglalónkban áttekintjük a 2022-ben érvénybe lévő legfontosabb változásokat. Ezen tájékoztató anyag nem fogja át az összes változást, csak azokra a rendelkezésekre és változásokra fókuszál, amelyek az ügyfeleink jelentős részét érinthetik.

Személyi jövedelemadó

1. Az szja mértéke

A személyi jövedelemadó mértéke nem változott, továbbra is 15% maradt.

2. 25 év alattiak kedvezménye

Nem önálló tevékenységből származó jövedelemre érvényesíthető (munkabér, megbízási díj, egyéni vállalkozói kivét, általában megállapított jövedelem, mezőgazdasági őstermelő,...)

Ingatlan bérbeadásból származó jövedelemre nem érvényesíthető, mivel az önálló tevékenységből származó jövedelem.

A kedvezmény mértéke maximalizált, havi 433.700 ft havi bruttó jövedelemig érvényesíthető (éves szinten 5.204.400 ft bruttó jövedelemig). Ha a fiatal jövedelme év közben átlépi az 5.204.400 ft-os határt, akkor – mivel az ezt meghaladó jövedelme már adóköteles – feltétlenül nyilatkoznia kell erről a kifizető felé, mivel, ha nem teszi, akkor adóhiánya keletkezik (hiszen több kedvezményt vesz igénybe, mint amennyi jár). Az így keletkező adóhiányt, ha az meghaladja a 10.000 ft-ot, akkor 12 % bírsággal együtt kell befizetnie az éves szja bevallásakor.

A jogosultság utolsó hónapja az a hónap, melyben a fiatal betölti a 25. életévét.

A kedvezményt a kifizetőnek automatikusan érvényesítenie kell, kivéve, ha a fiatal nyilatkozik, hogy a kedvezményt év közben nem kívánja igénybe venni.

A kedvezmény az első házások kedvezményét és a családi kedvezményt megelőző sorrendben érvényesíthető.

3. Személyi kedvezmény

A súlyosan fogyatékos magányszemélyek szja-kedvezménye 10.005 ft/hó (mivel a minimálbér egyharmada – 2022-ben 66.700 ft – után érvényesíthető).

4. Első házások kedvezménye

Ezen kedvezmény összege nem változott, továbbra is 5.000 ft/hó (33.335 ft adóalap figyelembevételével) és a házasságkötést követő hónaptól 24 hónapig érvényesíthető, ha a házastársak időközben nem válnak el.

5. Családi kedvezmény

Nem változott sem a számítása, sem a mértéke. Egy gyermek esetén továbbra is 66.670 ft/hó az adóalap-kedvezmény, mellyel havi 10.000 ft adókedvezmény érhető el. 2 gyermek esetén az adókedvezmény 20.000,- ft/hó/gyermek, 3 vagy több gyermek esetén pedig 33.000 ft/hó/gyermek az elérhető adókedvezmény. Ha az szja nem nyújt fedezetet a kedvezményre (vagyis kevesebb az szja, mint a kedvezmény), akkor a fennmaradó részt a tb-járulékból is igénybe vehetjük.

Az év közbeni érvényesítéshez nyilatkozatot kell beadni a kifizető felé. Ha ezt a munkavállaló nem teszi meg, akkor év végén az szja-bevallásunkban egyben kérhetik vissza a NAV-tól az egész évre járó összeget.

6. Egyéni vállalkozó

Az egyéni vállalkozók az éves nyeresége után összesen 34,48 % adót köteles fizetni (nyereségadó, vállalkozói osztalékadó, szocho)

7. Mezőgazdasági őstermelő

Nem kell jövedelmet megállapítania, ha az e tevékenységből származó bevétele az adóévben nem haladja meg az éves minimálbér felét (1.200.000 ft-ot). Ekkor nem kell adót fizetni és a bevételt sem kell a bevallásban szerepeltetni (persze azért a bevallást be kell adni).

Átalányadózás esetén mentesül az szja-fizetési kötelezettség alól, ha a bevétele nem haladja meg az éves minimálbér ötszörösét (12.000.000 ft-ot). Ekkor a jövedelmet ugyan meg kell állapítani, de nem kell szja-t fizetni.

Az őstermelők családi gazdasága (őcszg.) alkalmas a kedvező (átalányadós) adózási mód összeghatárának meg többszörözésére, ugyanis az őcszg. bevételét annyi felé kell osztani, ahány tagja van. Felső határ: az őcszg. 2022-ben 96.000.000 ft-ig alkalmazhatja az átalányadózást (tehát ha az őcszg. átalányadózni szeretne, akkor maximum 4 tagjának érdemes lennie, hiszen 4*24 millió ft-tal éri el a 96 millió ft-os felső határt).

8. Átalányadózás

lényege: csak a bevételt kell figyelni, a költségeket nem kell nyilvántartani (de persze a számlákat meg kell őrizni), és a törvény írja elő, hogy egyes tevékenységi köröknél milyen vélelmezett költséghányad alkalmazható.

Ez a költséghányad a legtöbb tevékenység esetében 40 %, vagyis a bevétel 60 %-a számít jövedelemnek.

Azonban az szja-törvény tételesen felsorolja azon tevékenységeket, melyeknél a vélelmezett költséghányad 80 %, vagyis csak a bevétel 20 %-a számít jövedelemnek. Ilyen tevékenységek például a mező- és erdőgazdálkodás, feldolgozóipar, különböző építőipari tevékenységek, feldolgozóipar, gépek és járművek javítása, taxi, járműkölcsonzés, épületgépészeti javítás, áruszállítás, fodrászat, szépségápolás, vendéglátás.

Ezen kívül van néhány tevékenység, melynél 90 %-os költséghányaddal számolnak, vagyis csak a bevétel 10 %-a számít jövedelemnek. Ilyenek a különböző kis-

kereskedelmi tevékenységek (pl. élelmiszer, iparcikk, zöldség, hús, pékáru, festék, vasáru, stb.)

Átalányadózást az az egyéni vállalkozó választhat, akinek a vállalkozói bevétele nem haladta meg 2021-ben a 24 millió ft-ot és várhatóan 2022-ben sem fogja ezt meghaladni. Kiskereskedők esetében ez a bevételi értékhatár 120 millió ft, ha csak kiskereskedelemmel foglalkoznak. Aki év közben lesz átalányadózó, annál ezt az értékhatárt arányosítani kell.

Átalányadózó egyéni vállalkozó adóelőlegéből mentes az éves minimálbér felét (1.200.000 ft-ot) el nem érő átalányadó jövedelem.

Ez 2022-ben azt jelenti, hogy:

- a 40 %-os költséghányadot alkalmazó vállalkozók 2.000.000 ft bevételig,

- a 80 %-os költséghányadot alkalmazó vállalkozók 6.000.000 ft bevételig,

- a 90 %-os költséghányadot alkalmazó vállalkozók 12.000.000 ft bevételig

nem fizetnek az átalányadós jövedelmük után szja-t.

Az átalányadózonak a fenti összegek feletti bevételéből számított jövedelem után kell 15% szja-t és 13% szocho-t fizetnie.

Az átalányadózás a járulékszabályok miatt nem mindkinek éri meg. Ugyanis az átalányadózonak, ha főállású egyéni vállalkozó (vagyis nincs legalább 36 órás munkaviszonya valahol, vagy nem nappali tagozaton tanul és nem is saját jogú nyugdíjas), akkor havonta legalább a rá irányadó minimálbér (legtöbbször a garantált bérminimum) után meg kell fizetnie a járulékokat.

Ha az átalányadózás megszűnik, akkor az legközelebb 5 év múlva választható újra.

KIVA

A kisvállalati adó vonatkozásában az adómértéknél történt változás. KIVA mértéke 2022. január 1-től 10%. A KIVA jelenleg a szochót (13%) és a társasági adót (9%)

váltja ki. Az iparüzési adónál választhat, hogy nem a normál rend szerint fizeti az adót, hanem a KIVA alap 1,2-szerese után, ha számára ez kedvezőbb.

KATA

A KATA szabályozása változatlan maradt, ugyanannyit kell fizetni 2022-ben is, mint 9 éve mindig:

- főállású kisadózónak 50.000 ft-ot,
- másodállásúnak, nyugdíjasnak és nappali tagozatos hallgatónak 25.000 ft-ot,
- a magasabb összeget választónak 75.000 ft/hó

A minimálbér változásával a tb-ellátás (pl. táppénz, gyed, nyugdíj) alapja emelkedett:

- az 50.000 ft KATA-t fizetők esetében 108.000 ft
- a 75.000 ft KATA-t fizetők pedig 179.000 ft

TAO

A társasági adó mértéke maradt 9%.

Elismert költség lett – amellet, hogy szja-mentes juttatás – a TAO - alanyok által a munkavállalóknak, vezető tisztségviselőknek, személyesen közreműködő tagoknak, tanulóknak biztosított – kizárólag emberi erővel hajtott vagy legfeljebb 300 W teljesítményű elektromos motorral segített – kerékpár vásárlása, használata, fenntartása és üzemeltetése révén felmerült költség, ráfordítás. Így adómentesen vehetünk

olyan elektromos biciklit, melynek van pedálja. (Viszont az áfáját nem vonhatjuk le, hacsak nem tudjuk minden kétséget kizáróan bizonyítani, hogy kizárólag céges célra használja a dolgozó a biciklit.)

Tovább csökkentették a fejlesztési adókedvezmény beruházási értékhatárát, így most már kisvállalkozás esetén 50 millió ft-os, középvállalkozás esetén 100 millió ft-os beruházás esetén vehető igénybe (a korábbi 200, illetve 300 millió ft-os határ helyett).

Az áfatörvényben jelentős változás nem történik.

Az alanyi mentesség értékhatára továbbra is 12 millió ft.

A gabona- és acélipari termékek fordított adózása eredetileg az év közepén megszűnt volna, azonban ezt határozatlan időre meghosszabbították, úgyhogy továbbra is FAD-osak maradnak ezen termékek.

2022.12.31-ig marad az új építésű lakások 5 %-os áfakulcsa is. Ez az új, vagy legfeljebb 2 éve használatba vett, többlakásos lakóingatlanban lévő lakás esetében max. 150 m², illetve egylakásos lakóingatlan esetében max. 300 m² területű lakóingatlanok értékesítésekor alkalmazható. Ha az építési engedély 2022.12.31-ig véglegessé válik (jogerős lesz), vagy az egyszerű bejelentéshez kötött építkezést ezen dátumig megkezdik, akkor egészen 2026.12.31-ig lehet az 5 %-os áfakulcsot alkalmazni.

Változatlan, hogy a számlákat a teljesítéstől számított 8 napon belül ki kell állítani és nagyon fontos,

hogy a különleges számlázásoknál az alábbi szövegek legyenek rajta a számlán (az áfatörvény pontosan előírja az elvárt szöveget):

- „Pénzforgalmi elszámolás” - a pénzforgalmi elszámolást választóknál
- „Kisadózó” - a KATA-soknál
- „Önszámlázás” - ha más helyett és nevében állítjuk ki a számlát.
- „Fordított adózás” - ha fordított áfás számlát állítunk ki

Az időszakos ügyletek (amikor egy bizonyos időszak pl. 1 hét, hónap, ... teljesítéseit egyszerre számlázzuk ki) számlázásánál a teljesítési időpont attól függ attól, hogy milyen időszakról mikor állítjuk ki a számlát. Ez a teljesítési időpont az áfatörvény szerinti teljesítési időpontot jelenti (vagyis, hogy melyik napon kell az áfát elszámolni). Ennek helyes meghatározásában segít az alábbi táblázat.

HA A SZÁMLA KELTE	HA A FIZETÉSI HATÁRIDŐ	AKKOR A TELJESÍTÉS IDŐPONTJA
számlázott időszak előtti	számlázott időszak előtti	számla kelte
számlázott időszak előtti	számlázott időszakon belüli	számla kelte
számlázott időszak előtti	időszak vége után, 60 napon belül	fizetési határidő
számlázott időszakon belüli	számlázott időszakon belüli	számla kelte
számlázott időszakon belüli	számlázott időszak utolsó napja	fizetési határidő
számlázott időszakon belüli	időszak vége után, 60 napon belül	fizetési határidő
számlázott időszakon belüli	számlázott időszak előtti	számla kelte
számlázott időszak utáni	időszak vége után, 60 napon belül	fizetési határidő
számlázott időszak utáni	időszak vége után több mint 60 nappal	időszak utolsó napja + 60. nap
számlázott időszak utáni	számlázott időszakon belüli	időszak utolsó napja

Fontos, hogy ezeken a számlákon ne csak az áfatörvény szerinti teljesítési időpont legyen rajta, hanem a tényleges teljesítési időszak is (vagyis az az időszak, amit kiszámlázunk), hiszen csak ennek ismeretében lehet megállapítani, hogy a számlára írt teljesítés napja megfelelően lett-e megállapítva.

Minimálbér

A minimálbér összege bruttó 200.000 ft/hó, illetve bruttó 1.150 ft/óra (szakképzettséget nem igénylő munkakört betöltők, a 9-es FEOR-szám alá tartozók)

A garantált bérminimum összege bruttó 260.000 ft/hó

Egyszerűsített foglalkoztatás

- szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatottak (alkalmi munkavállalók) esetében a fizetendő összeg 7.820 ft/nap, illetve 978 ft/óra
- szakképzettséget igénylők esetében 10.405 ft/nap, illetve 1.301 ft/óra

A minimálbéres alkalmi munkavállalók mentesített keretösszege (vagyis az a napi jövedelem, ameddig nem kell szja-t fizetniük) a napi minimálbér 130 %-a, azaz 11.960 ft/nap. A részükre kifizetett bér 18.400

ft/nap összegig számolható el költségként (napi minimálbér kétszerese).

Ha szakképzettséget igénylő munkakörben dolgozik az alkalmi munkavállaló, akkor a mentesített keretösszeg 15.548 ft/nap (napi garantált bérminimum 130 %-a). A költségként elismert összeg azonban ebben az esetben is 18.400 ft/nap

Az EFO-sok (egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmazottak) közterhe maradt annyi, mint eddig volt:

- mezőgazdasági és turisztikai idénymunka esetében 500 ft/nap,
- alkalmi munka esetében 1.000 ft/nap,
- filmipari statiszta esetében 3.000 ft/nap.

Járulékok

A szociális hozzájárulási adó 13%-ra csökkent, a 1,5%-os szakképzési hozzájárulás pedig megszűnt.

A TB-járulék maradt 18,5%.

A tanulók után – mivel a szakképzési hozzájárulás megszűnt – ezután szocho kedvezményt lehet érvényesíteni, ha van szakképzési munkaszerződés, illetve hallgatói munkaszerződés.

A járulékfizetési minimum 60.000 ft-ra emelkedik. Ezt a kifizetőnek azon munkavállalók esetében kell megfizetnie, akiknek a havi bruttó bére nem éri el a minimálbér 30 %-át.

A járulékminimum után fizetendő tb-járulék a kifizetőt terheli, így nem a dolgozó béréből kerül levonásra.

Az egészségügyi szolgáltatási járulék – melyet az egyéb biztosítási jogviszonnyal nem rendelkezők fizetnek – mértéke 8.400 ft/hó (280 ft/nap).

Az osztalék utáni 13 %-os szocho-t egészen addig meg kell fizetni, amíg az szja alapját képező jövedelem (pl. bér, osztalék, bérbeadás jövedelme, vállalkozói kivét, stb.) el nem éri a minimálbér 24-szeresét. Ez a szocho fizetési felső határ 2022-ben 4.800.000 ft-ot.

Fizetendő összegek minimálbér esetén

MEGNEVEZÉS	VÁLLALKOZÓI KIVÉT ESETÉN (FT)		MUNKABÉR ESETÉN - 8 ÓRÁS (FT)	
	ALAP	ÖSSZEG	ALAP	ÖSSZEG
SZJA 15%	200.000	30.000	200.000	30.000
TB-JÁRULÉK 18,5%	200.000	37.000	200.000	37.000
NETTÓ JÖVEDELEM		133.000		133.000
SZOC.HO ADÓ 13%	225.000*	29.250	200.000	26.000
NAV-NAK UTALANDÓ ÖSSZESEN		96.250		93.000

*alapja a minimálbér 112,5%-a

Fizetendő összegek garantált bérminimum alkalmazásánál

MEGNEVEZÉS	VÁLLALKOZÓI KIVÉT ESETÉN		MUNKABÉR ESETÉN (8 ÓRÁS)	
	ALAP	ÖSSZEG	ALAP	ÖSSZEG
SZJA 15%	260.000	39.000	260.000	39.000
TB-JÁRULÉK 18,5%	260.000	48.100	260.000	48.100
NETTÓ JÖVEDELEM		172.900		172.900
SZOC.HO ADÓ 13%	292.500**	38.025	260.000	33.800
NAV-NAK UTALANDÓ ÖSSZESEN		125.125		120.900

**alapja a garantált bérminimum 112,5%-a

Egyéb adók, eljárási szabályok

Az egyéni vállalkozás továbbra is szüneteltethető, de most már maximum 3 évig (eddig ez 2 év volt). A szünetelés minimális időtartama azonban maradt 1 hónap, vagyis legalább 1 hónapra és maximum 3 évre függeszthető fel az egyéni vállalkozói tevékenység végzése a vállalkozás megszüntetése nélkül. (Ezen időszakban egy egyszerű bejelentéssel bármikor újra lehet kezdeni a vállalkozást.)

Az automatikus fizetési kedvezmény értékhatárai megmaradtak. Ez azt jelenti, hogy évente egy alkalommal automatikusan adnak pótlékmentes részletfizetést az adótartozásra

- a megbízható adózónak 3 millió ft tartozásig
- az egyéni vállalkozónak, őstermelőnek, áfafizetésre kötelezett magánszemélynek 1 millió ft tartozásig
- a többi magánszemélynek 500 ezer ft tartozásig

Helyi adók

Azok a mikro-, kis- és középvállalkozások, melyeknek nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege nem haladja meg a 4 milliárd ft-ot, 2022-ben is maximum 1 % helyi iparűzési adót fizetnek (csakúgy, mint 2021-ben). Ha pedig 2022.02.25-ig nyilatkozik a székhelye, telephelye szerinti önkormányzati adóhatóságnak arról, hogy ennek a feltételnek megfelel, akkor az adóelőlegnek csak a felét kell megfizetnie (a másik felét automatikusan törlik).

Az így megspórolt iparűzési adó csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy átmeneti támogatás-

nak minősül. Ha átmeneti támogatásként akarjuk figyelembe venni, akkor erről 2022.02.25-ig az önkormányzati adóhatósághoz nyilatkozatot kell beadni. (Ennek leginkább akkor van értelme, ha közel járunk a de minimis keretünk plafonjához.)

2022-ben sem lehet új helyi adót bevezetni és a helyi adók (pl. kommunális adó, építményadó, telekadó, stb.) mértékét sem lehet megemelni, illetve az adókedvezményeket sem lehet eltörölni. Maradniuk kell a 2020.12.02. napon hatályos értéken.

Számviteli törvény

Az immateriális javakhoz, tárgyi eszközökhöz kapott fejlesztési célú támogatásokat el lehet (de nem kötelező) számolni egyéb bevételként akkor is, ha még nem kaptuk meg a pénzt, viszont bizonyítani tudjuk, hogy teljesíteni fogjuk a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket, és valószínű, hogy a támogatást meg is

fogjuk kapni. Szabályos, ha a költségek felmerülésének évében számoljuk a támogatást bevételként akkor is, ha annak összege még nem érkezett meg a bankszámlánkra.

A rendelkezés alkalmazható a 2021. évi beszámoló vonatkozásában is.

Komjáthy Könyvelés

